

Turistický magazín / Magazyn turystyczny

OPEN

Czechia

ročník 5 / rocznik 5 , apríl/kwiecień –jún/czerwiec 2014

ZDARMA
GRATIS

Jar v České republike

Wiosna w Czechach

www.openczechia.eu

www.kampocesku.cz

www.travel-eye.eu

Poznaj ciekawe miejsca kraju pardubickiego...

CZECHY WSCHODNIE

**Klasztor Góra Matki Boskiej
(Kláster Hora Matky Boží) w Králíkach**

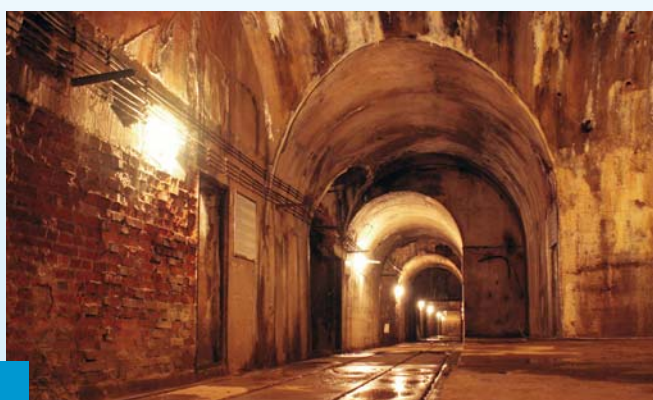
Muzeum rzemiosła Letohrad

Śnieżnik (Králický Sněžník)

Pałac Litomyšl - zabytek UNESCO

Grupa warowna (Dělostřelecká tvrz) Bouda

**Kompleks obiektów architektury ludowej
Vysočina - Veselý Kopec**

Inne propozycje wycieczek i atrakcji kraju pardubickim,
noclegi oraz kalendarz imprez można znaleźć na

www.czechy-wschodnie.info

Milí čitatelia,

máme tu opäť jar, asi najkrajšie obdobie roka. Pozorovať premenu prírody od hollých stromov cez vyrastajúce pupene po upokojujúcu zeleň je každý rok fascinujúce. Napriek tomu, že sa toto divadlo každý rok opakuje,

nikdy sa vám nezunuje – rovnako ako Česká republika, ktorá vám ponúka nespočetné množstvo príležitostí, ako stráviť jarne dni.

Prípravili sme pre vás pestrú ponuku miest lákajúcich na návštevu.

Máte rádi históriu? Potom je tu pre vás pražská Loreta, Trojský zámek nebo Muzeum Vysočiny v Třebíči.

Rádi byste sa poprechádzali po meste alebo sa prešli na bicykli? To všetko a o mnoho viac vám ponúkame v našom jarnom vydaní.

A pamätajte, na návštevu jarného Česka jeden deň nestačí.

Drodzy Czytelnicy,

znów nadeszła wiosna, chyba najpiękniejsza pora roku. Przemiany w przyrodzie, od bezlistnych drzew, przez rozkwitające pąki, po uspokajającą zieleń, to widok, który nie przestaje fascynować.

Choć spektakl ten co roku się powtarza, nigdy się Wam znudzi - podobnie jak Czechy, który mają do zaoferowania niezliczoną ilość propozycji na spędzenie wiosennych dni.

Przygotowaliśmy dla Was zróżnicowaną ofertę miejsc wartych odwiedzenia.

Jesteście miłośnikami historii? Koniecznie zobaczcie praską Lorete, Pałac Troja lub Muzeum Vysočiny v Třebíči.

Lubicie spacerować po mieście lub jazdę na rowerze? Propozycje z tym związane i wiele innych wskazówek znajdziecie w naszym wiosennym wydaniu.

I nie zapomnijcie - jeden dzień na wizytę w Czechach to za mało.

Marcela Kohoutová

Wychodzi
Wychádza

Święto arcybiskupstwa w Pradze	2
Koniec omnibusów	2
Buditelia to nemali ľahké	3
Roztomilý Švejk i diabolský záporák	3
Klasztor na Strahowie	4
Loreta Praga	4
Zámok Troja	5
Pałac Zruč nad Sázavou	6
Najważniejsze imprezy Kutnej Hory w 2014 r	6
Do České Kanady zavial jarný vánok	7
Jindřichův Hradec začíná žít	7
Terezín, Auschwitz, Warszawa, Dachau.....	8
Teplíce– miasto uzdrowiskowe o bogatej	9
Śladami zabytków w regionie Neisseland – Českolipsko	9
Wiosenne Uście nad Orlicą	10
Zaproszenie do Rychnova dla małych i dużych	10
Choceń, ciągle coś nowego	10
Kto tu nie był, nie zrozumie	11
Jeśli w góry, to do nas	11
Wiosna w pałacu Kinskich	12
Kostelec nad Orlicí	12
Želivský kláštor	13
„Třebíč - miejsce, w którym żyją zabytki kultury żydowskiej“	14
Zapraszamy do Nowego Jičína (Nový Jičín)	15
Miejsca, w których dokonują się cuda	15
Black Sabbath Europy	16

Turistický magazín / Magazyn turystyczny OPEN Czechia april/kwiecień –jún/czerwiec 2014

vydáva/vydaje: KAM po Česku
registrované/zarejestrowane: MK ČR E 19800, ISSN
1804-6304
adresa/adres: Kubelíkova 1108/30, 130 00 Praha 3
tel.: +420 222 944 816-7
mobil: +420 602 223 279
e-mail: redakce@kamocesku.cz
www.openczechia.cz

šéfredaktor/redaktor naczelny: Luděk Sládek
(ludek@kamocesku.cz)
redakce/redakcja: Marcela Kohoutová (kohoutova@kamocesku.cz)
Zdena Kubátová (kubatova@kamocesku.cz)
Lucie Sládková (sladkova@kamocesku.cz)
Jana Přichystalová (prichystalova@kamocesku.cz)
Jaromír Kohout (kohout@kamocesku.cz)
Martina Jurová (martina@kamocesku.cz)

Marie Kulinkovská (kulinkovska@kamocesku.cz)
inzerce/reklama: (redakce@kamocesku.cz)
překlady/tłumaczenie: NVF translate, v.o.s.
grafický návrh a spracovanie/opracowanie graficzne: Petr Šámal
web: Jakub Novák
tlač/druk: AKONTEXT, s.r.o.
foto na titulnej strane/fotografia na stronie tytułowej: redakcia/redakcja
The publisher is not responsible for the contents of adverts and PR articles.

11 kwietnia 1549

Jiří Melantrich z Awentynu skończył druk pierwszego wydania czeskiej Biblii, znanej później jako **Biblia Melantricha**. Biblia, zwłaszcza kompletne wydanie w przekładzie z łaciny na czeski, przez cały XVI w. była niezwykle cenny towarem. Jej druk wyraźnie zwiększał prestiż drukarski, z czego Melantrich doskonale zdawał sobie sprawę.

23 kwietnia 1619

W kwietniu 1619 r. czeska armia dowodzona przez **Henryka Macieja Thurna** zajęła południowo-zachodnie **Morawy**, z Jihlavą i Znojmem. Tu do wojska dołączyła część przedstawicieli stanów, z którymi Thurn maszerował później na Brno. Następnie dowódca, bez powodzenia, próbował zdobyć Wiedeń.

Kwiecień 1639

W 1639 r. do Czech po raz pierwszy weszła wielka **szwedzka armia** dowodzona przez marszałka polnego w wojnie trzydziestoletniej **J. Banéra**. Dowódca rozlokował się ze swym wojskiem **w pln. części Czech** w okolicach Litomierzyc. Mimo wydania pisemnego oświadczenia o zakazie rabunku, dochodziło tu do regularnych grabieży.

25 kwietnia 1719

Po raz pierwszy wydano „**Przypadki Robinsona Crusoe**” (The Life and Strange Surprising Adventures of Robinson Crusoe, of York), autorstwa Anglika Daniela Defoe. Autor pisząc przygody rozbitka z Yorku inspirował się historią szkockiego marynarza Alexandra Selkirka.

10 kwietnia 1749

Rocznica urodzin znanego czeskiego przedstawiciela medycyny, anatoma, fizjologa i okulisty **Jiříego Procháski**. To właśnie on, o czym nie każdy wie, zapoczątkował używanie strzykawek w anatomii. Rozgłos zdobył również dzięki swemu przystępnemu opisowi fizjologii układu nerwowego. Jako okulista operował m.in. kataraktę.

1 kwietnia 1779

W historii wiele miast, pałaców, zamków i innych budynków niszczyły pożary. Nie ominęły one również morawskiego **miasta Krnov**. **Pożar w prima aprilis** dokładnie 235 lat temu wzniciła pruska armia. Ogień był rozległy i strawił niemal całe miasto - spłonęło wiele cennych obiektów, które później starano się odbudować.

Święto arcybiskupstwa w Pradze

W tym roku obchodzimy ważną rocznicę arcybiskupstwa praskiego. Założone w 973 r. biskupstwo w Pradze zostało 670 lat temu podniesione do rangi arcybiskupstwa. Równocześnie podporządkowano mu diecezję ołomuńską i nowo powstałą diecezję litomyńską.

Inicjatorem nadania praskiemu biskupstwu statusu arcybiskupstwa był następca tronu - margrabia Moraw, późniejszy cesarz rzymski i król czeski Karol IV, któremu przeszkadzał fakt, że z powodu braku arcybiskupstwa państwo czeskie nie było na arenie międzynarodowej traktowane jako pełnoprawne królestwo. Za warunek suwerenności państwa czeskiego uznawano zakaz koronowania czeskiego króla przez obcokrajowców, a także brak podległości praskich biskupów wobec zagranicznych hierarchów. Tym uzasadnionym postulatom uczynił zadość papież Klemens VI, który w Avignonie 30 kwietnia 1344 r. wydał bullę „Ex superne providentia maiestatis”, podnosząc tym samym rangę praskiego biskupstwa do arcybiskupstwa. Równocześnie awansował on Pragę do miana metropolii religijnej i wydział praskie oraz ołomuńskie biskupstwo spod dotychczasowej zależności od Moguncji.

Pierwszym praskim arcybiskupem i metropolitą czeskim został wybrany Arnošt z Pardubic (1297–1364). Bullą «Romanus Pontifex» papież przeniósł prawo do namaszczenia i koronowania

czeskich królów z arcybiskupa mogunckiego na arcybiskupa praskiego, co oznaczało definitywne zerwanie ostatnich więzów z Moguncją.

21.11.1344 w obecności króla Jana Luksemburskiego i jego synów Karola oraz Jana Henryka, arcybiskup Arnošt z Pardubic wmurował kamień węgielny pod budowę katedry metropolitalnej św. Wita.

Dotychczasowe biskupstwo, centrum administracji kościelnej i symbol historii duchowej, stało się niezależnym tworem, gdy królestwo czeskie dołączyło do wspólnoty metropolii europejskich, w ten sposób nie tylko spełniło się marzenie wielkich reformatorów i twórców mapy Europy: św. Wojciecha, papieża Sylwestra II i cesarza Ottona III, ale też czeska państwowość odwołująca się do misji Cyryla i Metodego oraz chrztu księcia Borzywoja oraz św. Ludmiły podniosła Pragę na najwyższy europejski poziom w ramach organizacji kościelnej.

kardynał Dominik Duka OP arcybiskup praski

-mak-

Koniec omnibusów

W Ołomuńcu już od 115 lat można jeździć tramwajami. W kwietniu miasto upamiętni tę ważną rocznicę przejścia od przestarzałych omnibusów do znacznie nowocześniejszego rozwiązania w obszarze komunikacji miejskiej.

Za jeden z głównych powodów rozpoczęcia eksploatacji elektrycznych tramwajów w Ołomuńcu uważa się dość dużą odległość, jaka dzieliła tamtejszy dworzec kolejowy od centrum miasta. Droga na stację trwała zbyt długo i choć od 1845 r. do pociągów regularnie dojeżdżały omnibusy, miasto było świadome konieczności zapewnienia znacznie efektywniejszych metod przewozu. Po półwieczu, era omnibusów powoli dobiegała końca i nadszedł czas na wykonanie kolejnego kroku naprzód - ku transportowi tramwajowemu.

Prace budowlane rozpoczęły się w 1897 r., w tym czasie zaczęto też burzyć obwarowania starego miasta. Uroczyste otwarcie nastąpiło 1 kwietnia 1899 r. Pierwsza linia tramwajowa mierzyła 5,3 km. Jej zarządcą w tym czasie nie było jednak miasto Ołomuniec, a prywatna firma Siemens & Halske. Obie trasy posiadały jeden tor z mijankami i zakończone były tzw. punktem zwrotnym. Tylko przy dworcu głównym znajdowała się pętla - pierwsza w historii ziem czeskich. Wagony dostarczała fabry-

ka wagonów Johann Weitzer z Grazu. Ołomuniec był pierwszym na Morawach miastem korzystającym z elektrycznej kolei ulicznej.

W 1904 r. miasto wypowiedziało umowę dotychczasowemu administratorowi i przejęło tramwaje pod swój zarząd. W tym czasie trzeba było zmienić tabor, gdyż okazało się, że ten dotychczasowy jest zbyt ciężki dla mostów. Później mosty przebudowano z uwzględnieniem wyższej nośności tramwajów. Z biegiem czasu poszerzano i otwierano nowe linie, które ostatecznie osiągnęły dzisiejszą nowoczesną postać.

-mak-

Buditelia to nemali ľahké

Pred 245 rokmi sa narodil český vlastenec a národný buditeľ František Vladislav Hek. Spisovateľ Alois Jirásek pri písaní pentológie F. L. Věk použil jeho životný príbeh ako predobraz hlavného hrdinu svojho románu o národnom obrození.

foto: zdroj Vlastivědné muzeum Dobruška

František Vladislav Hek sa narodil 11. apríla 1769 v rodine dobrušského kupca a obchodníka. Základnú školu navštevoval v Dobruške a od roku 1779 v Prahe. Potom začal študovať na pražskom piaristickom gymnáziu. V tom čase tiež nadviazal prvé kontakty s českými vlastencami. V polovici osemdesiatych rokov sa vrátil do rodnej Dobrušky, aby prevzal obchod svojho otca. V rodinnom obchodíku mladý Hek predával náradie a tovar dennej potreby, ale začal tiež požičiavať české knihy a noviny. Snažil sa takisto o vznik ochotníckeho divadla a naštudovanie českých predstavení, to mu

však bolo opočenskou vrchnosťou zakázané.

V roku 1792 sa oženil s Mariou Ježkovou, s ktorou mal celkovo tri deti, dve dcéry a syna. Hek však rozhodne nežil žiadnym idylickým životom. Jeho prosperujúci kupecký obchod bol takmer zničený pri veľkom požiari Dobrušky dňa 9. mája 1806. Navyše bol v roku 1811 výrazne finančne poškodený devalváciou meny pri rakúskom štátnom bankrote. A aby toho nebolo málo, bol dobruškými radnými a mocipánmi neustále perzekvovaný a prenasledovaný pre svoje vlastenectvo.

Roku 1821, po smrti svojej ženy, predal zvyšky svojho majetku v dražbe a odišiel z Dobrušky. Dožil u svojej vydatej dcéry Ludmily Štolovskej v Kyšperku (dnešný Letohrad). Tu 4. septembra 1847 zomrel a bol pochovaný na novozriadenom cintoríne pri kostole sv. Jana Nepomuckého. Jeho hrob od roku 1895 patrí rodine Mattlovcov.

V jeho rodnom domčeku bola v roku 1972 zriadená expozícia pripomínajúca tohto významného dobrušského vlastenca. -mak-

Apríl 849

Na jar roku 849 sa odohrala **bitka pri záse-koch**. Pri tejto bitke Česi zastavili franský postup na česko-franskej hranici a bolo pri nej porazené vojsko prvého východofranského panovníka Ľudovíta Nemca. Táto bitka pre neho znamenala obrovskú porážku. Po nej sa moci chopil Rastislav, druhý veľkomoravský knieža z rodu Mojmiróvcov.

3. apríl – 1. máj 1254

Bol uzatvorený **mier medzi Přemyslom II. a Belom IV.**, ktorý sa snažil získať babenberské krajiny vojensky aj sobášnou politikou. Vďaka mierovej dohode bolo dedičstvo babenberské rozdelené. Belo IV. sa zriekol Rakús a ponechal si Štajersko. Aj keď to vyzeralo na konečný mier, nový konflikt vyprovokoval Belov syn Štefan.

18. apríl 1389

Židia v Prahe počas svojej histórie trpeli mnohými pogromami, rasovými nepokojmi zameranými na Židov. V roku 1399 je doložený **najväčší pogrom na pražské židovské geto**, ktorého zámenkou bolo údajne znesvätenie hostie pri populárnej šarvátke. Dochádzalo k násiliu, ničeniu, lúpeniu a mučeniu. Zomrelo pri tom približne 3 000 Židov.

25. apríl 1459

Jiří z Poděbrad si ako veľký diplomat získal priazeň saského vojvodu Fridricha III., a preto mu pred 555 rokmi cisár Fridrich III. udelil **saské léna na českom území**. Fridrich a Viliam, saskí vojvodovia, sa vzdávajú nárokov na Most, Duchcov a niektoré léna Českej koruny.

Apríl 1489

Johann Widmann, rodák z Chebu, matematik a vydavateľ prvej tlačenej nemeckej počtovnice, sa v roku 1489 zaslúžil o objav aritmetických znakov + a -. Tie sa používali na označenie prebytku a nedostatku. Pôvodne (v Európe začiatkom 15. storočia) sa namiesto týchto znakov používali symboly p a m.

19. apríl 1529

V roku 1529 na zasadnutí ríšskeho snemu v Speyeri predložili vyznávači Lutherových zásad protest proti zákazu Lutherovho učenia a vyhlásenie Lutheru za kacíra. Tým vzniklo **protestantské hnutie**. Luther sa nikdy netajil, že sa zoznámil s Husovým dielom, a otvorene sa priznal aj k tomu, že s Husom sympatizuje.

Roztomilý Švejk i diabolský záporák

Spomeňte si na film **Spalovač mrtvol** a vybavte si hlavného hrdinu – Karla Kopfrkingla. Práve tento diabolský a čudácky muž, ktorý sa nechal sfanatizovať nacistickou ideológiou, bol bezpochyby najlepšou hereckou kreáciou Rudolfa Hrušínskeho.

Jeden z našich najlepších hercov sa narodil 17. októbra 1920 vo vtedajšom Novom Etynku (dnes Nová Včelnice). Pochádzal z rodiny s hlbokými hereckými koreňmi, ktoré siahajú až k J. K. Tylovi. Dokonca sa narodil priamo na divadelných doskách kočovnej spoločnosti svojho dedka – Václava Červíčka-Budínskeho. Na ochotníckych doskách hral už od detstva. Keď sa rodina presťahovala do Prahy, začal študovať na gymnáziu a v pätnástich rokoch začal profesionálnu hereckú kariéru.

Hrušínskeho herecký register bol naozaj prekvapujúci – od komediálnych postavičiek až po diabolsky strnulých záporných hrdinov, ktorí nezmenia výraz tváre, ale napriek tomu z nich ide strach. V roku 1968 bol medzi prvými päťdesiatimi signatármi článku Ludvíka Vaculíka 2 000 slov. Pretože ani po silnom nátlaku svoj podpis neodvolal, bol niekoľko rokov bez práce a mal zakázanú umeleckú činnosť. Po prevrate v roku 1989 sa nakrátko zapojil aj do politiky. Keď však po dvoch rokoch z parlamentu odchádzal, bol údajne veľmi sklamaný aktívnou politikou. Rudolf Hrušínský nás navždy opustil práve pred dvadsiatimi rokmi, 13. apríla 1994.

A ako na svojho otca spomína syn Jan Hrušínský? „Otec je skrátka otec a spomínam na neho neustále s veľkou láskou a radosťou. Mám obrovskú výhodu, že takmer všetky filmy, v ktorých hral, sú také dobré, že sa stále premietajú a vysielajú ich rôzne televízne stanice. Takže aj keď už medzi nami nie je dvadsať rokov, mám ho tu, vďaka jeho rolám, vlastne navždy.“

-mak-

Klasztor na Strahovie

Klasztor na Strahovie to najstarszy klasztor premonstratensów w Czechach i jeden z najważniejszych czeskich zabytków architektonicznych. Jego najbardziej znaną częścią jest słynna Strahovska Biblioteka.

Królewską kanonię premonstratensów na Strahovie założyli w 1143 roku biskup ołomuński Jindřich Zdík i król Władysław II. Dzisiejszą barokową postać klasztor otrzymał w II połowie XVII i w XVIII w.

Zgromadzone w XVII w. książki znalazły schronienie w nowo wybudowanej sali, nazywanej dziś Salą Teologiczną. Główna sklepiona sala Strahovskiej Biblioteki zwana Filozoficzną ma wymiary 10x32m i sięga powyżej dwóch pięter budynku. Mniej więcej w połowie jej wysokości znajduje się krużganek. Sala powstała w latach 1783-1785 poprzez przebudowę pierwotnego spichrza. Nową fasadę zaprojektował I. A. Palliardi, a w pomieszczeniu znalazły się rzeźby Ignáca Platzera.

W 1950 roku klasztor został zamknięty, zaś zakonników deportowano do obozów zbiorczych. W latach 1992–1993 obiekt odnowiono i wyremontowano. Kosztownej, trwającej 1,5 roku rekonstrukcji, poddano głównie Salę Filozoficzną.

Strahovska Biblioteka to jedna z najcenniejszych czeskich bibliotek. Przechowuje ponad

200 000 woluminów, w tym ponad 3000 rękopisów i 1500 pierwodruków. Książki są ułożone w dwóch salach i przyległych magazynach.

Możemy ocalić książki-klejnoty.

EUR 2105746107/2700

IBAN CZ60 2700 0000 0021 0574 6107

Zbiórka na rekonstrukcję Strahovskiej Biblioteki

Zezwolenie Magistratu miasta stoł. Pragi

www.strahovskyclaster.cz

Loreta Praga

Praska Loreta to interesujący barokowy zabytek, miejsce pielgrzymek o bogatej historii. Szeroka zdobiona fasada z wieżą zegarową nie umknie uwadze żadnego turysty.

Budowa praskiej Lorety była inicjatywą księżnej Katarzyny z Lobkovic. Lobkovicowie obiekt budowali od 3.1626 r., gdy wmurowano kamień węgielny, do 1695 r., gdy poświęcono dzwony carillonu i połączono je z zegarem. Od tego czasu nad praskimi dachami rozbrzmiewa pieśń maryjna „Tysiącroc bądź pozdrowiona”. Pierwszym architek-

tem był tu Giovanni Batista Orsi, potem pałeczkę przejął ród Dientzenhoferów. 7.6.1737 poświęcono kościół Narodzenia Pańskiego i tak oto budowa zespołu Lorety została ukończona.

Opiekę duchową nad pielgrzymami przy zakładaniu kompleksu powierzono Zakonowi Braci Mniejszych Kapucynów, którzy w sąsiedztwie mają

klasztor. W czasach komunizmu kapucyni klasztor i Loretę musieli jednak opuścić. Dziś znów zarządzają Loretą. Dzięki przejawowi wdzięczności pielgrzymów, darom wotywnym, powstał tu znany skarbiec – niezwykła kolekcja kościelnych i świeckich przedmiotów.

(Otwarte codziennie: 9-12,15, 13-17)

www.loreta.cz

Zámok Troja

Jeden z najkrajších barokových zámkov zo 17. storočia v Čechách sa nachádza v Prahe – Troji. Nájdete ho hneď vedľa pražskej zoologickej záhrady. Tak prečo nenavštíviť niečo také krásne a romantické, ako je Trojský zámok?

Stavba ranobarokového zámku Troja sa začala v roku 1679. Francúzsky architekt Jean Baptiste Mathey ho postavil pre Václava Vojtecha, grófa zo Šternberka. Zaujímavosťou je, že gróf Šternberk neurčil zámok na dlhší pobyt, ale hlavne ako poskytnutie vhodného miesta na odpočinok cisárovi Leopoldovi I. No cisár pobýval v Prahe naposledy v rokoch 1679 – 1680, keď bola stavba ešte len v začiatkoch. A tak mohol gróf v Troji uvítať až jeho syna cisára Jozefa I.

Stredom a dominantou celej stavby je **veľká sála**, z ktorej sa do oboch strán rozbieha chodba s enfiládou príslušných salónov. Hlavná sála zaujme každého návštevníka predovšetkým rozsiahlou freskovou výzdobou na tému víťazstvo Habsburgovcov nad Turkami pri Viedni.

Celú stavbu obklopuje krásny **francúzsky park** s terakotovými vázami, ktorý je po celý

deň voľne prístupný. Od zámku k nemu vedie veľkolepé dvojramenné schodište vyzdobené sochami. Park ponúka krásne pohľady nielen na zámok, ale aj na okolitú vinicu s roztomilou kaplnkou svätej Kláry. Uprostred parku je fontána s vodotryskom a na jeho okraji je ukryté záhradné bludisko.

V súčasnosti sa v Trojskom zámku počas celého roka usporadúvajú **zaujímavé výstavy**.

Otvorené:

ut – ne 10. – 18. hod.
s výnimkou po 13. – 18. hod.,
záhrada do 19. hod.

■ Trojský zámok

U Trojského zámku 1, 170 00 Praha 7
tel.: pokladnica +420 283 851 614

Pałac Zruč nad Sázavou

Najstarsza pisemna wzmianka o zamku w Zručiu nad Sázavou jest datowana na rok 1328.

W historii tego obiektu zapisało się kilka znanych rodów – władczy i zaborczy Kolowratowie,

Kalenicowie, których herb rodziny do dziś pozostaje herbem miasta, Löwenthalové, którzy założyli pierwszy pałacowy park, i przede wszystkim Schebekowie, którzy w latach 1891–1909 przebudowali pałac nadając mu obecną postać.

W pałacu można obecnie zwiedzić historyczną wystawę. Na parterze utworzono centrum informacji, które odpowiada za organizację zwiedzania pałacowych wnętrz oraz małego muzeum z ekspozycją „Od stołka szewskiego do Bati” („Od verpánku k Bato-

vi”). Sporą atrakcją dla wszystkich osób odwiedzających Zruč jest wyjątkowa wystawa lalek i pluszaków przygotowana na poddaszu pałacu. Warto również udać się na spacer po odnowionym parku pałaco-

wym i przejść się romantyczną trasą hrabiny Emmy - po drodze można zobaczyć m.in. uruchomioną w 1903 r. linię kolejową Posázavská železnice, rzekę Sázavę i część nowo powstałej ścieżki rowerowej. Wprawdzie w 2014 r. sezon turystyczny rozpoczyna się dopiero 26 kwietnia, jednak pałac można odwiedzić już teraz - szczegóły należy uzgodnić wcześniej z pracownikami centrum informacji.

■ **Centrum Informacji**
(Informační centrum)
tel.: +420 327 531 329
e-mail: infocentrum@mesto-zruc.cz
www.mesto-zruc.cz

Najważniejsze imprezy Kutnej Hory w 2014 r.

- Daj się skusić i odwiedź Miasto Srebra

Przebudzenie Kutnej Hory 26.4.2014

Tradycyjne rozpoczęcie sezonu turystycznego, koncert Praskiego mobilnego carillonu.

Noc Kościołów 23.5.2014

Najpiękniejsze zabytki kościelne Kutnej Hory otwierają bramy po zachodzie słońca.

Noc Muzeów 30.5.2014

Odwiedź muzea Kutnej Hory poza tradycyjnymi godzinami otwarcia. Bogaty program kulturalny.

Kuchnia Pierwszej Republiki Czesosłowackiej 31.5.2014

Festiwal kulturalno-gastronomiczny w stylu Pierwszej Republiki Czesosłowackiej - park koło kościoła św. Barbary (chrám sv. Barbory).

Międzynarodowy Festiwal Muzyczny 7. - 14.6.2014

Festiwal muzyczny odbywa się w historycznych obiektach miasta.

Tydzień Operowy 20. - 29.6.2014

Słynne, nie tylko operowe, dzieła w historycznych plenerach i wnętrzach Kutnej Hory.

Kutnohorské Lato lipiec - wrzesień

Wakacyjny festiwal obejmujący wieczorne zwiedzanie kutnohorskich zabytków i imprezy kulturalne.

Królewskie Srebrzenie 21. - 22.6.2014

Kutnej Hory

Historyczny festyn - powrót do średniowiecza – miasto wypełnione grupami rycerskimi i tanecznymi, jarmark, turniej rycerski.

Int Veteran Rallye 15. - 17.8.2014

Weekend z historycznymi samochodami i szeregiem imprez towarzyszących.

Kutnohorskí Festival Organowy 12., 13.9. - 20.2014

Organowy

Festiwal muzyki organowej, który zaprowadzi nas do najpiękniejszych kościelnych zabytków miasta słynącego z wydobycia srebra.

Festyn „Svatováclavské slavnosti” 27.9.2014

Festyn, muzyka folkowa, country i nowoczesna, kiermasz rzemiosła, degustacja wina, pokaz ogni sztucznych.

Festyn „Svatomartinské hody” 15.11.2014

Degustacja tzw. świętomarcińskich win z całej Republiki Czeskiej, „Świętomarcińska gęś” na tysiąc sposobów, bogaty program towarzyszący.

■ Centrum Informacji Miasta Kutná Hora

(Informační centrum Města Kutná Hora)
Sankturinovský dům, Palackého náměstí 377,
284 01 Kutná Hora
tel./fax: +420 327 512 378, mob.: +420 731 801 004
e-mail: infocentrum@kutnahora.cz

www.kutnahora.cz, www.guide.kh.cz

INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUČNOSTI
SPOLUFINANCOVÁNO EVROPSKOU
UNIÍ Z EVROPSKÉHO FONDU PRO
REGIONÁLNÍ ROZVOJ

PRŮVODCOVSKÁ SLUŽBA
KUTNÁ HORA

 kutná hora

Do Českej Kanady zavial jarný vánok Jindřichův Hradec začína žiť

Mesto vás nadchne nielen svojim historickým a kultúrnym potenciálom, ale ponúka tiež mnoho kultúrnych, spoločenských, športových a ďalších akcií. Prídte nasať atmosféru prvých jarných dní práve do Jindřichovho Hradca.

S prvými aprílovými dňami sa prebúda do jari väčšina kultúrnych objektov a pamiatok a v Jindřichovom Hradci to začína žiť novou sezónou. Jedným z prvých výletných miest môže byť najväčšia dominanta mesta, **Štátny hrad a zámok Jindřichův Hradec**. Ďalej môžete navštíviť **Dom gobelínov, kultúrnych tradícií a remesiel**, interaktívne múzeum pre dospelých aj deti s ukážkou tradičných technológií ručného tkania. V **Múzeu Jindřichohradecká** môžete vidieť jeho nepochybne najznámejšiu expozíciu, pohyblivý ľudový betlehem Krýzovy jesličky alebo novoinštalované výstavy v **Múzeu fotografie a moderných obrazových médií**.

Spoznať okolité krásy mesta môžete počas jazdy **Jindřichohradeckou úzkokolejkou**, ktorá vás prevedie romantickou a zároveň drsnou krajinou prírodného parku Česká Kanada, a umocní vám tak zážitok z celého regiónu. Využiť ju môžete aj na zvládnutie **Jindřichovho náučného chodníka**, 12 km dlhého, vedúceho z Jindřichovho Hradca do Malého Ratmírova. Vydajte sa na príjemné putovanie Jindřichovským údolím pozdĺž Hamerského potoka, objavujte zaujímavé miesta a všimajte si vzácne druhy rastlín a živočíchov, na ktoré upozorňuje 21 informačných tabúľ. Zábavným sprievodcom pre vaše deti bude žabiak Jindra. Spojte zážitok z jazdy s dobrodružstvom.

Novinky tohtoročnej sezóny:

Discgolfové ihrisko – priamo v centre mesta je novootvorené ihrisko na discgolf. Táto zaujímavá a moderná hra je určená pre všetky vekové kategórie, a ponúka tak zaujímavé spostenie voľného času pri vašom pobyte v Jindřichovom Hradci. Disky pre hru budú v predaji a na zapožičanie v Informačnom stredisku.

Interaktívny sprievodca mestom – druhou absolútnou novinkou pre tohtoročnú sezónu bude Interaktívny sprievodca mestom s QR bodmi a tajničkou, ktorý bude v podobe mobilnej aplikácie pre smartfóny, ale absolvovať ho budú môcť aj tí, ktorí taký telefón nemajú. Pre týchto návštevníkov bude pripravený klasický tlačný sprievodca. Východiskovým bodom aj cieľovým miestom bude Informačné stredisko, kde bude na úspešných rie-

šiteľov čakať odmena. Jedným z piatich hlavných QR bodov tejto trasy bude Obchodné centrum Sv. Florián, kde môžete vidieť unikátnu **Aquashow**.

Kalendár vybraných akcií:

19. 4. Veľkonočný jarmok – v priestoroch Múzea fotografie a v príslušnom parku na 15. poludníku pripravilo združenie Civis Novus v spolupráci s mestom bohatý veľkonočný program pre deti aj dospelých. Prídte si upliesť korbáče, ozdobiť perníky a kraslice v rámci výtvarnej dielne. Zapojte sa aj do rodinnej poznávacej hry **Tajuplnými uličkami**. Jindřichohradecké miestne dráhy pripravili na tento deň v popoludňajších hodinách veľkonočnú jazdu parným vlakom.

17. 5. Cez kopec na Hradec alebo Jindřichohradecký pedál – oficiálny začiatok turistickej sezóny cyklistickou vychádzkou.

„**Běž na věž**“ – tradičný výstup na mestskú vyhladkovú vežu.

6. – 7. 6. Deň mesta – mestské slávnosti spojené s trhmi a sprievodným programom.

■ **Informační středisko**
Město Jindřichův Hradec
Panská 136/I, 377 01 Jindřichův Hradec
tel.: +420 384 363 546
e-mail: info@jh.cz
www.infocentrum.jh.cz
www.jh.cz

Terezín, Auschwitz, Warszawa, Dachau...

Kolejna historia z okresu II wojny światowej dotyczy mężczyzny, który przeżył koszmar nie tylko terezínského getta. To wyjątkowa, a przy tym prawdziwa opowieść o losach pochodzącego z Nowego Jičina (Nový Jičín) Maksa Mannheimera (ur. 6.2.1920).

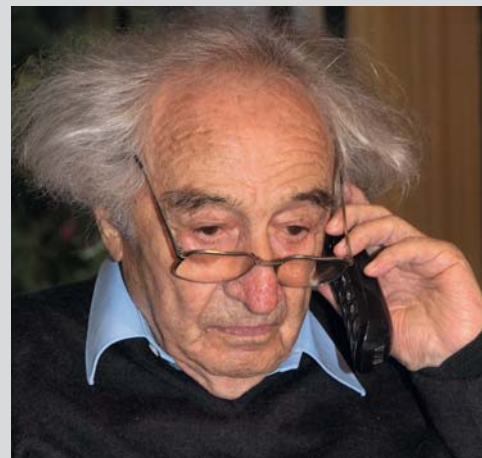

Jakob Mannheimer i Markéta Gelb poznali się w 1918 r. w Novym Jičínie (gdzie Markéta pracowała w sklepie rzeźniczym swego brata Jakuba). Pobrali się 25.3.1919 r. Max był ich pierwszym synem, w 1921 r. urodził się Erich, w 1923 r. Arnošt, w 1925 r. Edgar, a w 1927 r. Katka. Max wspomina ojca jako poważanego kupca i człowieka o ogromnym poczuciu sprawiedliwości. Matka Maksa urodziła się w Uherskim Brodzie (*Uherský Brod*). Choć skończyła ledwie 8 klas, to pod względem duchowym przewyższała swego męża. Przejawiało się to m.in. w wychowaniu dzieci. Rodzina mieszkała w Novym Jičínie przy ul. Venkovskiej 20, gdzie Mannheimer senior dzierżał gospodę. Ojciec Maksa spędzał tu dużo czasu, zaś mama często była sama. Na wakacje Max jeździł do babci do Myšlenic. Tam wuj Ludvík zabierał go w soboty do synagogi. 10-letni chłopiec zastanawiał się, jak to możliwe, że w miejscu oddalonym jedynie kilka godzin jazdy pociągiem od Nowego Jičína Żydzi modlą się, wyglądają i żyją zupełnie inaczej. Lubił myślenicki las za domem, a jeszcze bardziej piłkę nożną w Novym Jičínie. Rzeczą, której Max nie potrafił zrozumieć, były różnice między żydami i chrześcijanami. Doświadczył ich najpierw w przedszkolu, a później w szkole na religii. Choć koledzy z klasy nie szydzili z niego, to na ulicy słyszał czasem okrzyki „ty śmierdzący Żydku!”. W niemieckiej szkole handlowej (1934–36) u 15-17-letnich chłopców obserwował już narodowo-socjalistyczne wpływy.

Po szkole pracował w małym domu handlowym z Znojmie (*Znojmo*) – Starý Šaldorf w firmie J. Šhön a spol. W czasie wolnym chodził na wycieczki, jeździł na rowerze i grał w piłkę nożną, co dla Żydów było dość nietypowe. Gdy po 15.3.1938 r. wojska hitlerowskie stały 10km od Znojma, wielu Żydów przenieśli się w głąb kraju. Pod koniec września sytuacja zmusiła Maksa do powrotu do domu w Novym Jičínie. 10.10.1938 r. Niemcy zajęli Sudety. Rodzinę ogarnął strach. Ojcu skonfiskowano samo-

chód dostawczy, niemieccy klienci przestali u niego kupować. Część kolegów Maksa ze szkoły zaczęła nosić brunatne mundury... 10.11.1938, w „kryształową noc” płonęły synagogi i niszczone żydowskie sklepy. Wkrótce Mannheimerowie przeprowadzili się do Uherskiego Brodu. Max wspomina początki pracy przy budowie drogi koło Luhačovic, gdy pomimo zakazu chodził przez park zdrojowy, licząc tablice z napisem „zakaz wstępu dla Żydów”. Pewnej nocy Max wyrwał wszystkie sześc z ziemi i wrzucił je do potoku. Nazajutrz zrozumiał jednak, że jego działania były daremne. Tablice ponownie postawiono a on nie znalazł już odwagi, by je wyciągnąć.

Pod koniec 1940 r. Max spotkał Evę Bockovą, z którą w 1942 się ożenił. W tym samym roku większość Żydów musiała się przenieść z Uherskiego Hradiště (*Uherské Hradiště*) do Uherskiego Brodu. Brat Maxa, Erich, został aresztowany, trafił do więzienia na Špilberku, potem wywieziono go do Auschwitz. 24.1.1943 Max i Eva dostali na 27.1. wezwanie do jednej ze szkół. Tego samego dnia zostali wywiezieni pociągiem do Terezína. Max otrzymał numer CP 510. Terezínské getto, koszary, pomieszczenia wyłożone słomą i gestapowcy wywołujący nazwiska tych, którzy jechali dalej na wschód. Na razie rodzina pozostawała razem - rodzice, żona, dwóch braci, siostra i szwagierka. 8 dni później Max kończył 23 lata, urodzin jednak nie dane mu było obchodzić. Wraz z tysiącem mężczyzn, kobiet i dzieci, pochmurnego poranka dotarł do Bohušovic, gdzie czekał na niego pociąg osobowy. O 9.00 wyjazd z Terezína, Drezno, Budziszyn, Zgorzelec, Wrocław, Brzeg, Opole, Zabrze, a dalej już nic. Zaledwie dzień i noc dzieliła ich od widoku strażników SS z psami i wyjścia na peron śmierci Auschwitz-Birkenau. Tu Max stracił w komorach gazowych rodziców siostrę Kateřinę, żonę Evę i innych krewnych. Młodszy bracia, Arnošt i Edgar, przeszli selekcję (Arnošt na miejscu zachorował). W październi-

ku 1943 r. Max i Edgar zostali zesłani do okrytego łąką getta warszawskiego. W 1944 r. trafili do obozu koncentracyjnego Dachau, a po 3-tygodniowej kwarantannie Max znalazł się w zewnętrznym obozie Karlsfeld. W styczniu 1945 r. komando brata Edgara przeniesiono do zewnętrznego obozu Mühldorf. 14 dni później dotarł tam także Max. 28.4.1945 r. naziści musieli opuścić obóz Mühldorf - transport więźniów skierowano na zachód. Wyzwolenia bracia doczekali się 30.4.1945 w Tutzing.

Po wypisaniu ze szpitala Max wrócił do Nowego Jičína, gdzie zakochał się w Niemce Elfriede Eiselt, która urodziła mu córkę Evę. W 1946 r. rodzina przenieśli się do Monachium, gdzie Max aż do emerytury pracował jako kierownik sklepu z wyrobami skózanymi. Elfriede zmarła w 1965 r. Max ożenił się po raz trzeci, tym razem z Amerykanką Grace Franzen Cheney, z którą miał syna Ernsta. W 1988 r. Mannheimer został prezesem związku więźniów z obozu w Dachau. Do dziś wykłada, publikuje, maluje obrazy, zdobył wiele prestiżowych nagród. Od 2009 r. jest honorowym obywatelem Nowego Jičína. Książkę „Vzpomínky” (1964) napisał w ciężkiej chorobie dla swej córki. Publikacja ukazała się w Monachium w 1986 r. - każdemu polecam jej lekturę.

Dla Muzeum Památník Terezín Luděk Sládek

■ www.pamatnik-terezin.cz
www.facebook.com/TerezinMemorial

Teplíce

– miasto uzdrowiskowe o bogatej

Teplíce należą do najstarszych uzdrowisk w środkowej Europie. Chlubą tego miasta są okazałe domy uzdrowiskowe oraz niezwykła architektura.

- Ogród pałacowy w angielskim stylu z odwołującymi się do dawnego stylu altanami
- Ogród botaniczny (godziny otwarcia: pon.-niedz. 9.00–18.00)
- Aquacentrum z wodami termalnymi i ośrodkiem rekreacyjnym (fitness, squash, sauna)
- Kompleksy uzdrowiskowe z wodami termalnymi i licznymi zabiegami relaksacyjnymi

■ **Centrum Informacji Turystycznej
Miasta Statutarnego Teplíce**
(Turistické informační centrum
Statutárního města Teplíce)
Benešovo nám. 840
tel.: 417 510 666
e-mail: tic@teplice.cz
www.teplice.cz

Śladami zabytków w regionie Neisseland – Českolipsko

Witamy serdecznie w malowniczej krainie na wschodzie Niemiec i północy Czech. W naszym niemiecko-czeskim wakacyjnym regionie znajduje się wiele cennych atrakcji architektonicznych. Najpopularniejsze wśród nich są historyczne zamki, romantyczne pałace i pełne tajemnic ruiny zamkowe.

Zamek Lemberg

Zamek Zákupy

Przekonaj się o wyjątkowości tego miejsca i poznaj nasze zabytki – możesz je zwiedzać zarówno indywidualnie, z przewodnikiem lub w ramach jednej z wielu organizowanych tutaj imprez. Urokliwe pałacowe i krajobrazowe parki, których mamy pod dostatkiem, są wprost idealnym miejscem na odpoczynek i rekreację.

Nasze propozycje zwiedzania zabytków Region Českolipsko:

- pałace – Zákupy, Lemberg, Grabštejn
- zamki – Bezděz, Sloup (w miejscowości Sloup v Čechách), Lipý w Czeskiej Lipie, Houska
- ruiny zamkowe – Ralsko, Ronov, Tolštejn, Děvín, Jestřebí

Region Neisseland:

- pałace – Bad Muskau, Krobnitz, Hainewalde, Königshain
- ruiny zamkowe – Karlsfried u Hartau, Oybin

■ e-mail: info@neisseland.de
www.neisseland.de
e-mail: info@ceskolipsko.info
www.ceskolipsko.info

Europäische Union. Europäischer Fonds für regionale Entwicklung: Investition in Ihre Zukunft / Evropská unie. Evropský fond pro regionální rozvoj: Investice do vaší budoucnosti

Wiosenne Uście nad Orlicą

Odkryj wiosnę w zalanym słońcem krajobrazie okolic Uścia nad Orlicą (Ústí nad Orlicí). Podziwiaj piękno wiosennej przyrody na naszych niezwykłych trasach dla rowerzystów i rolkarzy. Te liczące czterdzieści kilometrów szlaki stanowią idealne miejsce na aktywny wypoczynek i spokojny spacer.

Trasy prowadzą do atrakcji turystycznych miejscowości Česká Třebová, Letohrad i Choceň. Na miłośników adrenaliny czeka m.in. ośrodek sportów wodnych i kemping Cakle ze ścianką wspinaczkową, odnowiony kryty basen ze słoną wodą, relaksujące łaźnie oraz kompleks sportowy. Polecamy spacer śladami kapliczek rozstawionych wzdłuż Drogi Krzyżowej prowadzącej na szczyt Andrlův chlům. Warto wejść na stojącą tutaj wieżę widokową, z której roztacza się malownicza panorama Uścia nad Orlicą (Ústí nad Orlicí), lub odpocząć przy schronisku turystycznym.

Zaproszenie na powitanie wiosennych dni...

16. 5. Cyklo Glacensis 2014 – rozpoczęcie sezonu turystycznego na czesko-polskim pograniczu - uczestnicy z dziesięciu przygranicznych miast Czech i Polski dojadą do miasta docelowego - Nowej Rudy.

■ **Centrum Informacji Turystycznej**
(Informační centrum města Ústí nad Orlicí a ČD)
Sychrova 16, 562 24 Ústí nad Orlicí
tel.: +420 465 514 271 – IC
+420 465 514 272 – ČD
e-mail: ic@muuo.cz
www.ustinadorlici.cz

Zaproszenie do Rychnova dla małych i dużych

Miejskie Centrum Informacji we współpracy z zarządem pałacu rodu Kolowratów przygotowało specjalny program zwiedzania rychnovskiego zamku. Po obiekcie tym oprowadzą nas przewodnicy w strojach historycznych - nie zabraknie elementów rozrywkowych, ale też i edukacyjnych.

W wakacyjne piątki warto wyruszyć na „**Wędrówkę z Zilvarem**” (*Putování se Zilvarem*) - to już piąta odsłona imprezy, w ramach której miasto można zwiedzać w towarzystwie bohaterów satyrycznej powieści „Bylo nás pět” autorstwa Karel Poláčka. To idealna okazja, zarówno dla młodszych, jak i starszych, na poznanie zabytków Rychnova.

25. 6. – 6.7. odbędzie się 21. edycja festiwalu „**Lato Poláčka**” (*Poláčkovo léto*), które upamiętnia wspomnianego już pisarza. W Rychnovie zaprezentowana zostanie światowa premiera nowej spektakularnej wersji musicalu „Romeo i Julia” Zdeňka Bartáka. W ramach tego największego kulturalnego wydarzenia roku przygotowano pokazy również innych znanych w całym świecie tytułów, które z pewnością przypadną do gustu rychnovskiej publiczności.

Nasza propozycja dla Ciebie...

14.–17. 4. Wystawa wielkanocna (*Velikonoční výstava*)
15. 4. Święto książki (*Svátky knihy*)

25.–27. 4. Wiosna Šlitra (*Šlitrovo jaro*)
14. 6. Rychnovské rzeźbienie w drewnie (*Rychnovské dřevorežání*)
16.–21. 6. Tydzień smakołyków pani Dobromily (*Týden dobrot paní Dobromily*)
21. 6. Festyn gastronomiczny (*Gastroslavnosti*)
25. 6. – 6. 7. Lato Poláčka (*Poláčkovo léto*)
29.–30. 8. Rychnovský jarmark (*Rychnovský jarmark*)

■ www.kulturark.cz
www.rychnovsko.info

Choceň, ciągle coś nowego

Dokładnie 100 lat temu, od 27 czerwca do 27 lipca 1914 r. w mieście Choceň odbywała się wystawa przemysłowo-gospodarcza.

Wyjątkowe wydarzenie zasługuje na wyjątkowe obchody, dlatego też okrągła rocznica tej imprezy w dniach 18-22 czerwca (miejsce: Choceň-Peliny) zostanie upamiętniona w ramach „**100-lecia wystawy w Choceniu**”. W sobotę 21 czerwca o godzinie 14.00 przez miasto przejdzie też niecodzienny „wystawowy” korowód.

NOWOŚĆ: Ścieżka dydaktyczna Dívčí doly

Pięciokilometrowa ścieżka dydaktyczna to dzieło Zarządu lasów Choceň. Szlak prowadzi przez interesujące tereny leśne w pobliżu miasta.

Nasza propozycja wycieczki dla Ciebie...

13.4. Pasja (Pašijové hry) o godz. 19.30 –biblijne Misterium męki Pańskiej przedstawią członkowie grupy „Divadelní soubor Jirásek Choceň” wraz z XIII legionem Gemina Augusta z grupy rekonstrukcji historycznej Roma Victor Legio XIII o. s. Litovel i in.
16.4. III Wielkanoc z rzemiosłem od godz. 9.00 do 17.00, od 9.00 do 11.00 konkurs kreatywny dla dzieci, dziecięce warsztaty kreatywności i rzemiosła

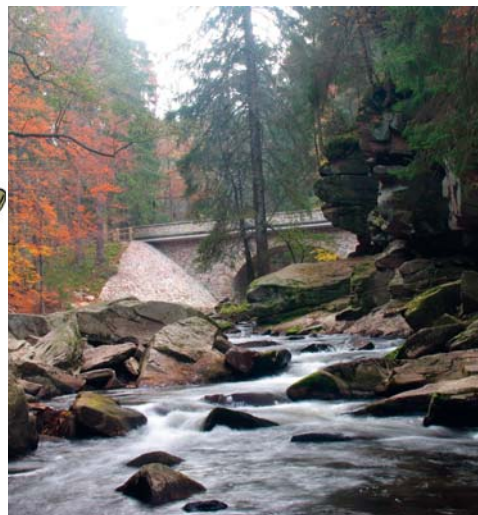
16. 8. XIII festiwal piwny – park Peliny Choceň - festiwal muzyki rockowej i piwa

■ **Centrum Informacji Turystycznej Choceň** (Informační centrum Choceň)
Tyršovo náměstí 301, 565 01 Choceň
tel.: +420 465 461 948-9
e-mail: ic@chocen-mesto.cz
www.chocen-mesto.cz

Kto tu nie był, nie zrozumie...

Orlické Záhoří – górską wioską na czesko-polskim pograniczu, w kraju hradeckim, znana jest między innymi z przejścia granicznego. W świadomości ludzi znacznie bardziej zaistniała jednak jako miejsce wprost stworzone dla rodzin z dziećmi, które chętnie korzystają z uroków lata i zimy w parku krajobrazowym Gór Orlickich.

Kiedy warto nas odwiedzić?

21.–22.6. Festyn odpustowy (Pouťové oslavy)

– tradycyjne święto wsi, podczas którego można spodziewać się miłych spotkań, ciekawych konkursów, przedstawień dla dzieci, pokazu strojów regionalnych, jarmarku rzemiosła, wypieków i zabawy tanecznej.

12.. Puchar orlicko-bystrzycki (Orlicko-bystrický pohár) – międzynarodowe zawody strażackie z bogatym programem towarzyszącym.

16.8. Kunštátski drwal (Kunštátský drvoštěp) – popularne wśród widzów międzynarodowe zawody drwali.

Kościół św. Jana Chrzciciela (Kostel sv. Jana Křtitele) w Orlickim Záhoří

• Całoroczna wystawa **Wybrane legendy ludowe Gór Orlickich (Vybrané lidové pověsti Orlických hor)** z książki „Babiččina vyprávění” autorstwa Evy Koudelkovéj - rysunki namalowane przez dzieci z miejscowej szkoły podstawowej.

• Stała ekspozycja „**Repliki obrazów barokowych malarzy szkła i porcelany**” („**Repliky maleb barokních malířů skla a porcelánu**”) Ignáca i Daniela Preisslerów, wystawa odwołuje się do ścieżki dydaktycznej „**Historia wypalania szkła**” Z księżniczką Kačenką śladami hutników („**Historie tavení skla**” aneb S Kačenkou po stopách sklářů).

• **Szopka naturalnej wielkości** – dostępna również poza okresem adwentowym i Bożym Narodzeniem.

Propozycje wycieczek...

Dla rodzin z dziećmi: Wędrówki po baśniowym królestwie księżniczki Kačenki (www.orlickehory.eu)

Dla wszystkich: turystyka górską – schronisko Masarykova chata na Šerlichu, Velká Deštná, kaplica Kunštát, wieża widokowa na szczycie Anenský vrch, Neratov, rezerwat przyrody Zemská brána...

Po stronie polskiej: miasteczka uzdrowiskowe i muzea – Kudowa Zdrój, Duszniki Zdrój, Polanica Zdrój, Łądek Zdrój

- Trasa do źródeł Dzikiej Orlicy *Czarne Bagno*, Torfowisko pod Zieleńcem z wieżą widokową
- Międzygórze, wodospad Wilczki, Ogród Bajek
- ruiny zamku Szczerba koło Gniewoszowa, Solna Jama...

Centrum Informacji Turystycznej

(Turistické informační centrum)

517 64 Orlické Záhoří 34

tel./fax: +420 494 542 033

telefon komórkowy: +420 725 081 136

e-mail: tic@orlickezahori.eu

www.orlickezahori.eu

Jeśli w góry, to do nas!

Deštné to najczęściej odwiedzany ośrodek turystyki, rekreacji i sportów zimowych Gór Orlickich. Miejscowość ta została założona w czasach Karola IV, przed 1350 r. Deštné leży na średniej wysokości 650 m n.p.m. w malowniczej dolinie rzeki Bělá oraz jej dopływu Deštenský potok. Od strony północno-wschodniej miejscowość otacza zalesione pasmo Gór Orlickich ze szczytami Velká i Malá Deštná, natomiast od zachodu - góra Špičák.

W letnim sezonie turystycznym jedną z głównych atrakcji tego miejsca jest szlak „Historia wytopu szkła” („Historie tavení skla”) – Z księżniczką Kačenką śladami hutników szkła na trasie z Deštného (4 tablice informacyjne) Orlickiego Záhoří (3 tablice informacyjne) lub w odwrotnym kierunku. Zachęcamy do odwiedzenia miejsc związanych z historią hutnictwa szkła - jego dzieje przybliżają przygotowane opisy na tabliczkach. Jeśli zdecydujesz się przy tym wziąć udział w naszej zabawie i podczas spaceru zanotujesz zgodnie z regułami gry proste kody, czeka na Ciebie upominek. Więcej o ścieżce dydaktycznej dowiesz się w centrum informacji Deštné lub Orlické Záhoří.

Propozycje ciekawych imprez

5. 7. Festyn ognia i nici (Slavnosti ohně a niti) – ogień i i krosna tkackie z kołowrotkami, to od niepamiętnych czasów nieodłączni towarzysze mieszkańców Gór Orlickich. Kowale, węglarze, ludwisarze i garncarze przypomną nam ogień jako dobrego sługę, natomiast wraz z tkaczami,

farbiarzami i szwaczkami zagłębimy się w historię rzemiosł związanych z przędzą i sukniem. Zapraszamy do odwiedzin i wspólnej biesiady w ogrodzie za muzeum w Deštnem w Górach Orlickich.

3. 8. Wytop szkła drewnem (Tavení skla dřevem) – ma ponaddwudziestoletnią tradycję. Z biegiem lat ten eksperymentalny projekt wyewoluował w wielką imprezę pokazową z bogatym programem, który w ciągu jednego weekendu przyciąga zazwyczaj ponad 2 500 widzów.

6. 9. Pożegnanie Kačenki z latem (Kačenčino loučení s létem) – baśniowy las pełen niespodzianek i zabaw dla dzieci - spotkanie z postaciami z krainy księżniczki Kačenki.

Co jeszcze?

Park linowy (www.lanovyparkdestne.cz)

Muzeum sportów zimowych, rzemiosła i turystyki (www.villanova.cz)

Centrum Informacji Turystycznej

(Turistické informační centrum)

517 91 Deštné v Orlických horách 164

tel.: +420 492 601 601

e-mail: info@destne.info

www.destne.info

Wiosna w pałacu Kinskich

Zbudowany w stylu empire Nowy pałac (*Nový zámek*) w Kostelcu nad Orlicí po 1992 roku, gdy został zwrócony rodzinie Kinských, przeszedł gruntowną, kosztowną rekonstrukcję. Dzięki niej zabytek ten od dwóch sezonów regularnie przyciąga tysiące turystów, których urzeka swą niezwykłą architekturą, bogatym programem kulturalnym i spokojem angielskiego parku.

Zachowane obiekty małej architektury wraz z innymi elementami dawnego majątku rodziny, zostały odrestaurowane i obecnie są eksponatami pałacowej wystawy „*Žítie biedermeierze*” („*Život v biedermeieru*”). Niekiedy rolę przewodnika po ekspozycji pełni osobiście sam właściciel pałacu František Kinský, który jeszcze w tym roku, 3 maja i 5 lipca, powita gości „*w swych progach*”. Ponieważ liczba zwiedzających podczas tego wyjątkowego wydarzenia będzie ograniczona, już teraz warto zarezerwować sobie miejsce. Ci, którzy lubią wieczorne zwiedzanie, z pewnością odwiedzą nasz pałac podczas „*Nocy zamkowo-pałacowej*” (*Hradozámecká noc*), w ramach której przygotowujemy specjalną prezentację ekspozycji „*Milost w biedermeierze*” („*Láska v biedermeieru*”). Na drugim piętrze pałacu znajduje się **Galeria Kinský**, w której w tym roku odbędzie się wystawa twórczości Jiříego Kaloča i Michala Tomka. W rozległym przypałacowym **ogrodzie angielskim** można znaleźć nie tylko

spokój, ale też wyjątkowe okazy rzadkich gatunków drzew i roślin. Strawę dla ciała oferuje restauracja **Toniova zámecká kavárna**, która ma w swej ofercie dania na ciepło i zimno. Dla dzieci przygotowano plac zabaw, który jest widoczny z tarasu kawiarni.

Godziny otwarcia

kwiecień, październik:

weekendy od 9.00 do 17.00

Pałac jest otwarty w święta państwowe, dla grup z rezerwacją również w dni powszednie poza poniedziałkami.

maj-wrzesień:

codziennie, z wyjątkiem poniedziałków, od 9.00 do 17.00

W dniach organizacji wesel dostępność wystawy pałacowej jest ograniczona.

■ www.zamekkostelecno.cz

Kostelec nad Orlicí

Zapraszamy na popularną, licznie odwiedzaną, radosną imprezę sportowo-rekreacyjną „*Otwarcie sezonu rowerowego*” („*Otvírání cyklosezony*”). Jej tegoroczna 9. edycja odbędzie się 26 kwietnia. Rejestracja uczestników od godz. 8.00 do 9.00 w centrum informacji w Kostelcu nad Orlicí. Zakończenie imprezy w Chacie Myśliwskiej (*Myslivecká chata*) w Tutlekach, gdzie na uczestników czekać będą przekąski i napoje i loteria z cennymi nagrodami, przewidziano też program towarzyszący dla dzieci.

■ Regionálne Centrum Informacji Turystycznej

(Regionální turistické informační centrum)

I. J. Pešiny 39, 517 41 Kostelec nad Orlicí

tel.: +420 494 337 261

tel. kom: +420 724 367 861

e-mail: rtic@kostelecno.cz

www.facebook.com/VodackaOrlice

www.rtic.cz

Želivský kláštor

**KLÁŠTER
ŽELIV**

národní kulturní památka

ponúkame:

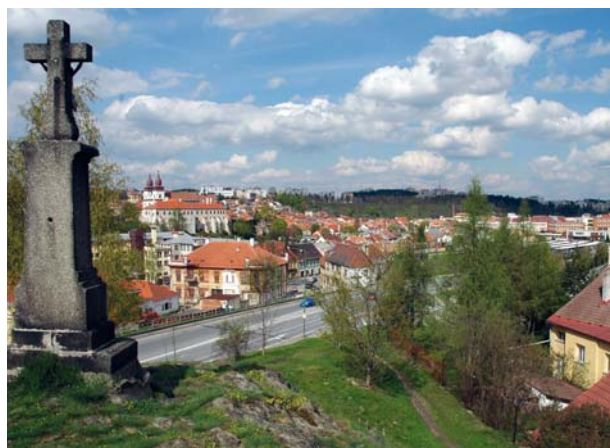
- ubytovanie
- catering
- exercície, duchovné obnovy pre jednotlivcov aj skupiny z farností
- dovolenky pre rodiny, jednotlivcov aj farské spoločenstvá
- sústreďenia pre školy a umelecké súbory (sály a učebne)
- firemné akcie, školenia, konferencie
- outdoor aktivity
- svadby, krstiny, vrátane hostín
- rodinné oslavy, výročné stretnutia
- kultúrne akcie – koncerty, výstavy, prednášky
- denné prehliadky kláštora, nočné prehliadky pri sviečkach
- exkurzie do kláštorného pivovaru, degustácie piva,
- zážitkové varenie piva v kláštornom pivovare
- suveníry v kláštornej predajni

■ www.zeliv.eu
 e-mail: recepce@zeliv.eu,
 mobil: +420 731 589 985
<http://zeliv.eu/hostel/akce/>

„Třebíč - miejsce, w którym żyją zabytki kultury żydowskiej”

Imprezy dzielnicy żydowskiej w 2014 r.:

18. – 20.7. **Wskreszone miasto żydowskie (Oživené židovské město)**

3. edycja wydarzenia kulturalno-historycznego, w ramach którego dzielnica żydowska na trzy dni powraca do lat 20.-30. XX wieku.

28. 7. – 2.8. **Šamajim**

Festiwal kultury żydowskiej z bogatym programem odwołującym się do słynnej żydowskiej historii Třebíča.

Obszar, którego zabudowa w efekcie planów z połowy lat 80. XX wieku miała zostać zrównana z ziemią, znalazł się wśród najbardziej znanych zabytków świata. Mowa tu o dzielnicy żydowskiej w Třebíču, którą wraz z cmentarzem oraz bazyliką św. Prokopa w 2003 r. wpisano na Listę światowego dziedzictwa kulturalnego i przyrodniczego UNESCO. Na terenie tym zachowały się 123 budynki, wśród których najbardziej znanymi, otwartymi dla zwiedzających obiektami są Synagoga tylna (Za-

dni synagoga) oraz Dom Seligmanna Bauera (Dům Seligmanna Bauera), w którym znajduje się ekspozycja przedstawiająca żydowskie gospodarstwo domowe okresu międzywojennego.

Niepowtarzalny, tajemniczy klimat można poczuć na třebíčskim cmentarzu żydowskim. Jest on jedną z najlepiej zachowanych tego typu nekropoli w skali Czech. Na powierzchni 11 722 m² pochowano około 11 tys. osób, do dziś stoi tu 3 tys. nagrobków.

Blisze informacje o zabytkach i przygotowywanych imprezach można uzyskać w centrum informacji turystycznej:

■ Turistické informační centrum Národní dům

Karlovo náměstí 47, 674 01 Třebíč
Tel.: +420 568 847 070, +420 568 610 021
info@mkstrebic.cz
www.visittrebic.eu

OLOMOUC

OLOMOUC

najpiękniejsze miasto Republiki Czeskiej | według Lonely Planet

▪ nazywany też „Małą Pragą” ▪ największy park kulturowy po Pradze ▪ wpisany na listę UNESCO, dzięki Kolumnie Trójcy Przenajświętszej (sloup Nejsvětější Trojice) ▪ ojczyzna prawdziwych twarożków ołomunieckich

PORPOZYCJE Z KALENDARZA KULTURALNEGO NA 2014 ROK:

- **24.–27. 4. Flora Olomouc**
wiosenna edycja międzynarodowej wystawy i targów ogrodniczych
www.flora-ol.cz
- **28.–31. 5. Beerfest Olomouc**
13. edycja czeskiego festiwalu piwa
www.pivnifestival.cz
- **27. 6.–20. 7. Ołomuniecki festiwal barokowy**
2. edycja letnich wieczorów z operą barokową w historycznej scenarii dawnego Ołomuńca
www.olomouc.eu/baroknislavnosti

PROPOZYCJA:

Majowy Ołomuńec

Odkryj urok majowej atmosfery Ołomuńca i zachwyć się wiosną. Poczuj klimat miasta w rozkwicie.

Specjalna oferta majowych pobytów w Ołomuńcu od 1. 5. do 1. 6. 2014! Trzydniowy pobyt dla dwóch osób od 2 500 CZK.

Rezerwacja i więcej informacji na: www.stayovernight.eu/maj

TOURISM.OLOMOUC.EU

Zapraszamy do Nowego Jičína (Nový Jičín)

Malownicze miasto Nový Jičín, leżące na południowym krańcu Bramy Morawskiej (Moravská brána) na Pogórzu Morawsko-Śląskim (Podbeskydská pahorkatina), może się pochwalić imponującą liczbą zabytków, które tworzą tutejszy park kulturowy.

nerała Laudona" („Po stopách generála Laudona“). Ośrodek, jako początkowy punkt trasy, wypożyczy zainteresowanym kije trekkingowe.

W 2014 rok miasto zorganizuje ponad dwadzieścia imprez na rynku. Coraz większą popularnością cieszą się jarmarki z towarzyszącym programem kulturalnym - na tę imprezę przyjeżdżają także mieszkańcy z okolicznych miejscowości. Przez cały czerwiec osoby, które odwiedzą Nový Jičín, będą miały okazję wziąć udział w szeroko komentowanym wydarzeniu - zwiedzaniu miasta z przewodnikiem - w kostiumach postaci z bajek. 28 czerwca odbędzie się druga edycja festiwalu piwnego pod nazwą „Piwobranie“ („Pivobraní“), w ramach którego co najmniej 15 browarów z kraju morawsko-ślą-

skiego zaprezentuje ponad 40 gatunków piw, nie zabraknie też specjałów kuchni czeskiej, programu przygotowanego dla dzieci oraz dobrej muzyki.

Na jesień planowane jest otwarcie nowej interaktywnej „Wystawy generała Laudona“. Ekspozycja zostanie umieszczona w niewykorzystywanych dotychczas pomieszczeniach ośrodka kultury w domu zwanym „U Laudona“, w którym w 1790 r. zmarł dowódca armii austriackiej Ernest Laudon. Elementem uzupełniającym wystawę będzie liczący 16,7 km pieszy szlak nazwany „Śladami ge-

Jesienią miasto zamierza otworzyć również nowy szlak rowerowy z Nowego Jičína do Hostašovic. Z trasy o długości 9,7 km będą mogli korzystać nie tylko rowerzyści, ale też rolkarze.

■ **Centrum Informacji Turystycznej Nový Jičín**
(Turistické informační centrum)
Masarykovo nám. 45/29, 741 01 Nový Jičín
tel.: +420 556 711 888, +420 556 768 288
e-mail: icentrum@novyjicin-town.cz
www.icnj.cz

Miejsca, w których dokonują się cuda

Miasto Zlín, naturalną stolicę Moraw Wschodnich, chronią trzy Matki Boskie – Matka Boska Štípska, Matka Boska Provodovska i Matka Boska Hostýnska. Pątnicy pielgrzymują do nich już od wieków, zaś Matka Boska czyni cuda. Najstarsza z cudownych figur znajduje się w kościele Narodzenia NMP (chrám Narození Panny Marie) w Štípíe, około 6 kilometrów od Zlína.

Jak podają zachowane źródła historyczne, wierni na pielgrzymki do Štípy chodzili już w XIV wieku. Wtedy to ze zdewastowanego drewnianego kościółka w pobliskiej wsi Kostelec w tajemniczych okolicznościach zniknęła cenna figura Matki Boskiej z Dzieciątkiem. Wyciosana w drewnie lipowym rzeźba o wysokości 90 cm ma koronę wysadzaną kamieniami szlachetnymi i pierścieniami oraz berło ze

złota. Figurkę znalazł przypadkowo w štípskim lesie pewien oracz. W miejscu znaleziska wierni postawili później malowniczą kapliczkę, którą z czasem przebudowano na mały gotycki kościół.

W siedemnastym wieku w Štípíe zaczęto wznosić nowy duży kościół. Architektów, kamieniarzy i artystów biorących udział w tym przedsięwzięciu wyznaczył słynny wódz Albrecht von Wallenstein,

wdowiec po dostojnej Lukrecji Nikossie von Landeck, która cały swój majątek zapisała na budowę kościoła. Prace ruszyły w 1616 r., ale w 1620 r. z powodu zawieruchy wojennej zostały wstrzymane. Budowę świątyni zakończono dopiero 144 lata później. Figurka Matki Boskiej z Dzieciątkiem została 30 września 1764 r. w obecności 35 000 pielgrzymów uroczystie przeniesiona z gotyckiego kościółka do nowego kościoła. W tym czasie niektórzy pątnicy zaobserwowali na niebie tajemnicze zjawisko - obok słońca pojawiły się dwie jasno świecące gwiazdy.

Trasa pielgrzymki łączy wszystkie trzy miejsca maryjne okręgu zlínskiego. Na północ od Štípy znajduje się Svatý Hostýn, droga na południe prowadzi natomiast do kościoła pielgrzymkowego Matki Boskiej Śnieżnej na Provodovie - Maleniškach. www.stipa.cz

Propozycja wycieczki

W pobliżu świątyni w Štípíe znajdują się jedno z najczęściej odwiedzanych atrakcji turystycznych Moraw – ogród zoologiczny i pałac Zlín-Lešná. www.zoolzin.eu

■ **Miejskie Centrum Informacji Turystycznej**
(Městské informační a turistické středisko)
Tel.: +420 577 630 222 577 630 270
E-mail: is@zlin.eu
www.zlin.eu

Black Sabbath Europy

Kwiecień to dość szczególny miesiąc. Zaczyna go prima aprilis a kończy złot czarownic – sabat, zwany w Czechach paleniem czarownic („upalování čarodějnic”). Ów dawny pogański rytuał wypełniały niegdyś hulanki i orgie, którymi miał kierować sam szatan. Co ciekawe, w dniu następującym po sabacie rozpoczyna się maj, czyli miesiąc płodności i miłości. Historię sabatów można byłoby potraktować jako zabawną anegdotę, gdyby nie fakt, że związane z nimi polowania na czarownice, wyrażające się w masowym obłędzie graniczącym ze zbiorową histerią, w latach 1484–1728 pochłonęły ponad 300 tysięcy ofiar.

Słowo sabat pochodzi podobno od łacińskiej formy hebrajskiego wyrazu szabat (odpoczynek). W średniowiecznej Europie szabat stał się określeniem oznaczającym wszystkie niechrześcijańskie święta. Nazwano nim również wymyślone „święto czarownic”, które celowo organizowano w nocy z 30 kwietnia na 1 maja w tajnym, trudno dostępnym, odludnym miejscu. Skąd akurat taka data? Należy ją wiązać z odbywającym się w tym samym czasie i stale żywym, pierwotnie

złymi duchami i demonami (czarownice to wymysł dopiero procesów inkwizycyjnych) zapalali święty ogień na wzniesieniach - w miejscach dobrze widocznych z oddali. W wieczór 30 kwietnia zakochani udawali się do lasu, gdzie do północy czekali na nadejście 1 maja, święta igraszek miłosnych. Z tradycji tej do czasów współczesnych w niektórych krajach przetrwał zwyczaj całowania się pierwszego majowego dnia pod kwitnącym drzewem.

(patrz: Harry Potter), na przedmiotach posmarowanych „czarodziejskim żelem”, ewentualnie na swym asystencie, którego ofiarował im szef firmy - diabeł. To właśnie on, w postaci pół człowieka, pół kozła, przewodniczył całej imprezie, którą można by porównać do Halloween. Na początku pracownicy przedstawiały swemu przełożonemu roczne sprawozdania z działalności, następnie przeprowadzano rekrutację wśród nowych kandydatek (ubranych w stroje kąpielowe lub strój Ewy). Później odbywała się degustacja homeopatyków, która z czasem przekształcała się w techno party wypełnione śpiewem, tańcem i skokami w/przez ogień. Całość kończył seks grupowy.

Obecnie w nocy z 30 kwietnia na 1 maja w Czechach, ludzie nadal spotykają się przy płonących ogniskach, traktując to jednak przede wszystkim jako zabawę, od której całkowicie oddzielają wszelkie kwestie religijne. Dzieci kochają to święto, młodzi korzystają z jego uroków, średnie pokolenie skupia się w tym czasie na biesiadowaniu, a najstarsi z zainteresowaniem się wszystkiemu przyglądają. Słowem: dla każdego coś miłego. W

Čarodějnický sabat (Bernard Picart)

celtyckim świętem wiosny Beltane, dopiero później nazwanym Nocą Walpurgii lub (w niektórych krajach) Nocą Filipa i Jakuba. Zwyczaj ten miał też prawdopodobnie związek z pogańskim obrzędem palenia Marzanny. Tego wieczora nasi przodkowie chcą zapewnić sobie ochronę przed

Jak już wspomnieliśmy, inkwizycja z ognia - symbolu ochrony i oczyszczenia - uczyniła „palenie czarownic” – sabaty. Aby przedstawić ten obrzęd obrazowo, spróbuję go opisać dzisiejszymi słowami. Czarownice (pracownicy korporacji) brały udział w meetingu, gdzie przylatywały na miotłach

trochę o zachowanie czystości czeskiej tradycji zwracam się do moich rodaków z apelem, by na głowy palonych kukiel czarownic zakładali chusty, a nie amerykańskie szpiczaste kapelusze. W końcu w święta prezentów też nie roznosi w Czechach Santa Claus, a Ježíšek.

-lgs-

iQLANDIA

Start 29. 3. 2014

SCIENCE CENTER
3D PLANETARIUM
LIBEREC

Oooh pure emotion Prague

Prague
City Tourism

PRA	HA
PRA	GUE
PRA	GA
PRA	G